

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	33302 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33302
Назва ОП	275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.03 на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сілантьєва Юлія Олександрівна, Сагайдачний Владислав Геннадійович, Мороз Микола Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.10.2021 р. – 20.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Відомости-про-самооцинювання-ОП.pdf
Програма візиту експертної групи	https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Програма-роботи-експертів.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (ОПП) "Транспортні технології (на автомобільному транспорті)" підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня 27 галузі знань «Транспорт» за спеціальністю 275 "транспортні технології (за видами)" розроблена проектною групою, до складу якої входять науково-педагогічні працівники (НПП) Сумського національного аграрного університету (СНАУ). Також до ОПП надані такі відгуки-рецензії зовнішніх стейкхолдерів: керівника ТОВ "СУМСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО 15954 Кіктенка Євгена Миколайовича, начальника служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго» Дудки Андрія Васильовича, головного інженера Регіонального управління підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) Дзюби Олександра Володимировича та директора з маркетингу ТОВ «НАФТАПРОДУКТ» Гордієнка Олександра Васильовича. Освітньо-професійна програма затверджена Вченою радою СНАУ протокол № 10 від 26 квітня 2021 року та вводиться в дію з 01 вересня 2021 року. Освітня програма є актуальною на даний час та збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів різних груп стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Відповідно до Національної рамки кваліфікацій програмні результати навчання освітньої програми наближені до сучасних тенденцій спеціальності. За результатами акредитаційної експертизи експертною групою визначено, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що не є суттєвими. Слід відзначити, що ЗВО має резерви і потенціал для удосконалення освітньої діяльності за цією програмою. Тому експертною групою були надані певні рекомендації консультативного характеру, реалізація яких допоможе усунути виявлені слабкі сторони та покращить якість надання освітніх послуг.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики визначені за кожним критерієм оцінювання. Вони є достатньо переконливими і забезпечені необхідними фактами і доказами, що лягло в основу обґрунтування визначення рівня відповідності освітньої програми кожному критерію оцінювання. З відмічених експертною групою сильних сторін освітньої програми можна виділити наступне: ОП базується на затвердженому стандарті вищої освіти, налагоджений обмін позиціями щодо ОПП з роботодавцями, здобувачами, представниками студентського самоврядування, іншими стейкхолдерами. Здобувачі вищої освіти, роботодавці та представники студентського самоврядування підтвердили наявність обговорення та внесення запропонованих змін в ОПП. ОПП є структурованою у контексті загальної часу навчання, освітні компоненти, які включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Практична діяльність здобувачів дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітній процес створює умови для формування здобувачами соціальних навичок (soft skills). Програма письмового фахового вступного випробування щорічно переглядається і розміщується на сайті ЗВО. Визначені правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Форми та методи навчання відповідають принципам студентоцентрованості та академічної свободи, сприяють досягненню програмних результатів навчання. Запропонований новий, обґрунтований специфікою ОПП розподіл годин на лекційні і практичні заняття. Існує можливість викладання окремих ОК англійською мовою. Темі магістерських робіт здобувачів мають пряме відношення до спеціальності "Транспортні технології (на автомобільному транспорті)" і додатково містять галузевий і регіональний аспект. Навчальний процес у дистанційній формі організований у спеціалізованому освітньому середовищі Moodle. Академічна кваліфікація викладачів (за напрямками наукової діяльності) дозволяє здобувачам досягнути визначених цілей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми. Реалізація, використання та вдосконалення центр дистанційного навчання, яке забезпечує віддалений доступ здобувачів освіти до навчально-методичних ресурсів. Наявність у ЗВО чітких процедур моніторингу, перегляду, оновлення освітніх програм. Наявність чітких та зрозумілих правил і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу за ОПП. Прозорість процедури подачі зауважень та пропозицій стейкхолдерів через форми анкетування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатньо приділено уваги подальшого працевлаштування випускників ОПП. Рекомендовано створити систему практичного застосування випускників програми щодо подальшого працевлаштування. Зазначений в ОПП перелік вибіркового дисциплін не передбачає вибір ОК з іншого рівня підготовки здобувачів вищої освіти та інших спеціальностей. В структурно-логічній схемі ОПП присутні траєкторії, які дозволяють перехід від ОК I семестру до ОК III семестру оминувши ОК II семестру частково, або повністю. Рекомендовано розглянути можливість залучення до переліку вибіркового дисциплін дисципліни іншого рівня підготовки здобувачів вищої освіти та інших спеціальностей, а також привести пояснення умовних позначень стрілок, що використовуються при складанні структурно-логічної схеми ОПП. В Програмі письмового фахового вступного випробування унікальність ОПП щодо транспортного обслуговування підприємств агровиробництва не виявлено. Позитивним напрямком розвитку ОПП може стати розмежування і деталізація змісту (цілей) виробничої і науково-дослідної практики магістрантів; впровадження таких методів навчання як командні завдання і ділові ігри; продовження популяризації публікацій в міжнародних наукових виданнях та участь у міжнародних конференціях і конкурсах. Рекомендовано залучення до

анонімних опитувань щодо об'єктивної оцінки результатів навчання більш широкого кола і кількості стейкхолдерів; розміщувати у репозиторії кваліфікаційних робіт. Посилити роботу над професійним зростанням НПП, а також підсилити кадровий склад. Крім того, залучення до проведення занять більш широкого кола роботодавців, які працюють на ринку автомобільних перевезень. Наявність лише демонстраційної версії спеціалізованого програмного забезпечення. Рекомендується проводити більш активну зовнішню політику з приводу співпраці із зовнішніми стейкхолдерами, щодо вдосконалення матеріально-технічної бази сучасним обладнанням та ліцензійним програмним забезпеченням. Відсутність чіткої процедури реагування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на зауваження та пропозиції стейкхолдерів щодо змісту ОП під час її періодичного перегляду. Слабка вмотивованість випускників, щодо подальшої участі у житті університету. Рекомендується: Нормативно врегулювати процедуру врахування зауважень та пропозицій, отриманих за результатами проходження анкетування усіма групами стейкхолдерів. Посилувати вмотивованість випускників. Відсутність висвітлення у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу пропозицій та зауважень надісланих на електронну пошту або через результати анкетування. Частина нормативних документів, розміщена лише на веб-сторінках окремих підрозділів, що ускладнює пошук необхідних документів. Рекомендується: Розміщувати у відкритому доступі усі результати анкетування усіх груп стейкхолдерів. Розміщувати у відкритому доступі пропозиції, що були подані для вдосконалення ОП. Розміщувати додаткові посилання на інші розділи сайту, де наявна споріднена інформація.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Підготовка фахівців за ОПП другого рівня «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» безумовно відповідає місії Сумському національному аграрному університеті (СНАУ) щодо підготовки фахівців, що розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку; наукові дослідження та інноваційну діяльність світового рівня. Основний фокус, особливості, цілі та результати ОПП відповідають місії СНАУ (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F.pdf>) і поза жодним сумнівом в рамках підготовки фахівців за ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» досягаються такі стратегічні цілі як забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до розв'язання складних задач та професійних завдань науково-дослідницького та інноваційного характеру у галузі транспортних технологій на автомобільному транспорті з врахуванням особливостей транспортного обслуговування аграрного виробництва. На думку ЕГ, унікальність ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» вдалося сформувати завдяки тому, що вона добре поєднується з напрямками діяльності провідних автотранспортних підприємств сумського регіону та підприємств, що виконують організацію транспортного процесу як споживачі транспортних послуг. Затребуваність цілей ОПП була підтверджена, в т.ч., і на зустрічах з роботодавцями, здобувачами та випускниками. Враховуючи вищевикладене ЕГ вважає, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» має повну відповідність підкритерію 1.1.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В результаті проведених зустрічей з представниками магістрів, студентського самоврядування, роботодавців, випускників було отримано підтвердження наявності співпраці щодо обговорення цілей та програмних результатів навчання ОПП. На зустрічі із магістрами, представниками студентського самоврядування, випускниками підтвердилось, що взаємний обмін думками щодо змісту ОК дійсно відбувається, до ЕГ була донесена задоволеність стейкхолдерів обов'язковою та вибірковою складовими ОПП. Присутні стейкхолдери-роботодавці – Дудка Андрій Васильович (начальник служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго»), Гордієнко Олександр Васильович (директор з маркетингу ТОВ «НАФТАПРОДУКТ») також підтвердили наявність тісної співпраці із ЗВО. Магістрами були висловлені побажання: щодо поглиблення знань і вмінь, які формують вміння креативно мислити та управляти часом, мати навички комунікації і керування проектами; розширення можливостей наповнення наочним матеріалом тематичних аудиторій в напрямку технологій і організації перевезень та унікальності ОПП; щодо збільшення спектру формування універсальних навичок (Soft skills). Відповідні зміни, як підтвердили здобувачі освіти, а також протокол відповіді на запит № 9, дійсно були внесені в навчальний процес. Пропозиції роботодавців

стосувалися необхідності доповнення навчальних матеріалів освітніх компонент питаннями стосовно особливостей транспортних процесів в агропромисловому комплексі, а також збільшення обсягу практичної підготовки здобувачів, що було враховано в ОПП 2021 року (обсяг практичної підготовки здобувачів вищої освіти було збільшено до 10,0 кредитів). Також до розробки ОПП залучалися зовнішні стейкхолдери: Кіктенко Євген Миколайович (керівник ТОВ "СУМСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО 15954), Дзюба Олександр Володимирович (головний інженер Регіонального управління підприємства «Дружба-Нова» (Кернел)), які були заявлені на зустріч 6 з роботодавцями відповідно програми візиту 18.10.2021р. 17.20 – 18.00, але на зустрічі з виробничих причин не були присутні, а тому важко надати оцінку їх участі у розробці ОПП. ЕГ відмічає, що роботодавці в загальному підтвердили наявність обговорення зазначених змін в ОПП. Пропозиції академічної спільноти до ОПП враховуються через участь науково-педагогічних працівників, які задіяні в її реалізації і її компонентів, а саме розробці силабусів освітніх компонент, спрямування тематики кваліфікаційних робіт (відповідь на запит № 5). За інформацією випускників, отриманої ЕГ під час зустрічі з фокус-групою, було встановлено, що вони не беруть участь в обговоренні ОПП і не користувалися пропозиціями ЗВО щодо свого працевлаштування, їх робота не пов'язана з транспортним обслуговуванням агропромислового виробництва. В цілому ЕГ робить висновок про те, що в загальному цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, а ОПП має відповідність за підкритерієм 1.2.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формуванні цілей ОПП проектна група орієнтувалась на тенденції розвитку спеціальності та потреби ринку праці, а саме «Аналітичний звіт щодо професійно-кваліфікаційного прогнозування в Україні», The European Centre for the Development of Vocational Training «Skills forecast: trends and challenges to 2030», аналіз ринку праці в Сумському регіоні, ситуацією на ринку праці та діяльністю Сумської обласної служби зайнятості у січні-липні 2021 року. Аналіз змісту ОПП та силабусів дозволяє стверджувати, що зміст ОПП в цілому та ОК зокрема, враховує сучасні напрямки розвитку транспортних технологій і систем на автомобільному транспорті пов'язані з розвитком та впровадженням інформаційних технологій і навігаційних систем; управління ланцюгами поставок, запасами і складами, логістичними центрами, транспортом; технологій транспортно-експедиторської діяльності, пов'язаних з розширенням ринків збуту; нових типів транспортних засобів. При викладанні дисциплін приділяється увага контексту є те, що основним напрямком економічної діяльності Сумської області в регіональному розрізі є агропромислове виробництво, що враховано у такій дисципліні як «Транспортні технології в аграрному виробництві». Регіональний контекст враховано у змісті виробничої та передатестаційної практики, а також у кваліфікаційній (фаховій) атестації і вибіркових освітніх компонент та через практичну професійну підготовку у галузі транспортних технологій на автомобільному транспорті з врахуванням особливостей транспортного обслуговування аграрного виробництва. Договори співпраці з виробничими підприємствами забезпечують широкий спектр виробничої діяльності, які спеціалізуються на перевезенні різних типів вантажів в тому числі і сільськогосподарського призначення. У ході зустрічей з НПП та адміністрацією було з'ясовано, що під час створення ОПП вивчався досвід подібних програм в інших ЗВО України. Так, наприклад, при формуванні переліку обов'язкових освітніх компонентів освітня програма була доповнена дисциплінами «Управління ланцюгами поставок, запасами і логістичними центрами» та «Технології транспортно-експедиторської діяльності» (з досвіду ОП ХНТУСГ, ХНАДУ, КрНУ ім. М. Остроградського, НТУ, УкрДУЗТ) і «Інформаційні технології та навігаційні системи управління транспортом і складом», «Моделювання транспортних процесів та оцінка якості виконання робіт на транспорті» (з досвіду ОП ХНТУСГ, ХНАДУ, УкрДУЗТ) Проектною групою та НПП ОПП також аналізувався досвід іноземних ЗВО, наприклад, Danmarks Tekniske Universitet (Данія), Delft University of Technology (Нідерланди) та Чеського університету прикладних наук, в результаті чого було впроваджено кредитний розмір освітніх компонентів на ОПП кратний 5,0 кредитам. ЕГ дійшла висновку, що цілі ОПП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням ринку праці, галузевого та регіонального контексту, враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарті вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, галузі знань 27 Транспорт, спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) затверджено Наказом МОН України від 20.11.2020 р. № 1448. В ОПП представлені всі результати навчання (РН01-РН14) визначені стандартом, які забезпечені відповідними освітніми компонентами (ОК01-ОК07) та мають відображення в змісті освітніх компонентів. Поза вимогами стандарту передбачено три додаткові програмні результати навчання ПРН-15,16,17, які враховують унікальність агропромислового виробництва. Їх забезпечення досягається ОК7-ОК9 такою дисципліною як «Транспортні технології в аграрному виробництві», виробничою та передатестаційною практикою, а також кваліфікаційною (фаховою) атестацією. Змістовий аналіз ОПП та матриць відповідності ОК програмним результатам навчання (ПРН) та загальним (ЗК) і фаховим компетентностям (ФК) дозволяє зробити висновок, що змістовне наповнення ПРН відповідає вимогам стандарту, а самі ПРН дозволяють здобувачам розв'язувати складні задачі і проблеми

спеціальності 275 Транспортні технології (за видами). Враховуючи вищенаведене ЕГ вважає, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» має повну відповідність підкритерію 1.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Сумський національний аграрний університет має зафіксований у вигляді окремого документу стратегію розвитку університету, а цілі освітньої програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» відповідають стратегічним цілям ЗВО. 2. Освітня програма базується на затвердженому стандарті вищої освіти 2020 року за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами), налагоджений обмін позиціями щодо ОПП з роботодавцями, здобувачами, представниками студентського самоврядування, іншими стейкхолдерами, що дозволяє забезпечити високий рівень освітньої і наукової складових програми, враховувати регіональний та галузевий контекст та тенденції розвитку спеціальності. 3. Здобувачі вищої освіти, роботодавці та представники студентського самоврядування підтвердили наявність обговорення та внесення запропонованих змін в ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо приділено уваги подальшого працевлаштування випускників ОПП, що в свою чергу підвищить привабливість програми і дозволить створити середовище для якісного конкурсного відбору вступників. Рекомендовано створити систему практичного застосування випускників програми щодо подальшого працевлаштування.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма загалом має достатній рівень відповідності критерію 1. Експертна група дійшла висновку, що цілі освітньої програми досягаються і вони відповідають вимогам до сучасного фахівця та інтересам різних груп стейкхолдерів. Недоліки виявлені за критерієм 1 не є сутєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг кредитів ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» становить 90 кредитів ЄКТС і відповідає вимогам чинного законодавства та стандарту вищої освіти. Згідно інформації, що представлена в ОПП

(<https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/275-%D0%A2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D0%B8-%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80-%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%A2%D0%A2%D0%BD%D0%B0%D0%90%D0%A2-2021.pdf>) і навчальному плані (https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-%D0%A2%D0%A0%D0%A2%D0%BC-21-22_compressed.pdf), обов'язкові компоненти складають 65 кредитів (у т.ч 10 кредитів практики, що відповідає стандарту вищої освіти), а вибіркові – 25 кредити або 27,8 %, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Крім цього, обсяг ОП для здобуття загальних та фахових компетентностей за спеціальністю складає 72%, який відповідно стандарту про вищу освіту повинен бути мінімум 35%. ЕГ вважає, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» СНАУ відповідає за підкритерієм 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», зокрема, програмних компетентностей, програмних результатів навчання, переліку освітніх компонентів та їх відповідності результатам навчання і компетентностям, структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми дозволяє зробити висновки, що, обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Освітні компоненти складають єдину структурно-логічну схему, оскільки навчальні дисципліни викладаються в логічній послідовності, що відображено в робочих навчальних програмах ОК, у розділі 1 " Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП" (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-sil'skogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>). Також ОПП є структурованою у контексті загального часу навчання. Навчальний план розділений на цикли загальної та спеціальної (фахової) підготовки, ділиться на нормативні та вибіркові ОК. Такий поділ практикується у ЗВО для зручності адміністрування формування індивідуальних освітніх траєкторій. Послідовність вивчення ОК ОПП є обґрунтованою та дозволяє досягти заявлених цілей. Проте в ОПП зазначений перелік вибіркового дисциплін (додаток Б), що унеможлиблює вибір ОК з іншого рівня підготовки здобувачів вищої освіти та інших спеціальностей. Також в структурно-логічній схемі ОПП є траєкторії, які дозволяють перехід від ОК I семестру до ОК III семестру, оминувши ОК II семестру частково або повністю (відповідні стрілочка, які вказують на структурно-логічний перехід від одних компонент до інших). ЕГ відзначає, що гарант та проектна група ОПП позитивно сприйняли зроблені рекомендації та задекларували готовність забезпечення редагування змісту ОПП. Тому ЕГ вважає, що ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» СНАУ має відповідність за підкритерієм 2.2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності «Транспортні технології (за видами)», спеціалізації «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти мають тісний зв'язок зі спеціальністю та предметною областю, охоплюють як теоретичний, так і практичний зміст предметної області. Зміст ОПП відповідає застосуванню теоретичних знань та практичної підготовки магістрів за спеціальністю «Транспортні технології (за видами)», вирішенню науково-дослідницьких та прикладних завдань; професійну діяльність в сфері транспортних технологій і систем автомобільного транспорту та вирішення актуальних задач технічного, організаційного та технологічного забезпечення автомобільних перевезень; використанню інформаційних технологій та застосуванню сучасної нормативно-правової бази у сфері автомобільного транспорту України; отриманню навичок проведення наукової роботи на підприємствах та у закладах вищої освіти. Це загалом дозволяє підготувати фахівців, які мають спеціалізовані уміння та навички розв'язання проблем, проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань в галузі транспорт, які здатні розв'язувати проблеми в сфері автомобільного транспорту за наявності обмеженої інформації та з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, які можуть проводити оригінальні наукові дослідження, розробку, організацію і управління автомобільними перевезеннями в транспортних технологіях та системах України. Інтерв'ювання та співбесіди зі здобувачами та роботодавцями підтвердили, що потреби в оновлені ОПП задовольняються, сама ОПП переглядається з урахуванням сучасних тенденцій автотранспортного комплексу України. Під час інтерв'ювання випускників експертна група отримала позитивні відгуки щодо відповідності предметної області ОПП. Отже, експертна група вважає, що ОПП має повну відповідність підкритерію 2.3.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Магістри ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» реалізують своє право на вибір ОК шляхом вільного обрання їх з переліку вибіркового дисциплін, що представлені в ОПП – здобувачу надається перелік із п'яти вибіркового компонентів загальної підготовки із яких він повинен вибрати дві: ВК1 і ВК2 (обсягом 5 кредитів кожна) та шести вибіркового компонентів професійної (фахової, спеціальної) підготовки із яких він повинен вибрати три: ВК3, ВК4 і ВК5 (обсягом 5 кредитів кожна), разом – 25 кредити, що складає 27,8 % від загальної кількості кредитів ОПП. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ» (<https://bit.ly/3ukr2xM>), Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (<https://bit.ly/3zpuBFDP>). Інформація про вибіркові ОК та робочі навчальні програми (силабуси) вибіркового ОК наведені на сторінці ЗВО <https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-sil'skogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/> для попереднього ознайомлення та вибору. Перелік вибіркового дисциплін відповідає завданню покращення виробничої діяльності магістрів. ЕГ відзначає, що здобувачі при опитуванні підтвердили можливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії та виказали повне задоволення. Тому ЕГ, вважає, що ОПП має повну відповідність підкритерію 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (п. 9.9 Практична підготовка) (<https://bit.ly/3ukr2xM>), а ОПП передбачає практичну підготовку через обов'язкову компоненту "Виробнича та передатестаційна практика" загальним обсягом 10 кредитів ЄКТС, що дає можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, дозволяє зібрати необхідну інформацію для написання кваліфікаційної дипломної роботи та подальшого працевлаштування за спеціальністю на підприємстві-базі практики. Заявлені цілі та ПРН під час проходження практики, в основному, досягаються. Відповідно мети відображеної у наскрізній програмі виробничої та передатестаційної практики (запит 4) - студенти готуються до самостійної роботи при забезпеченні ефективного транспортного процесу виробництва, теоретичного обґрунтування та розв'язання складних задач і проблем у галузі транспортних технологій та професійної діяльності, що передбачає здійснення інновацій на автомобільному транспорті, з урахуванням особливостей транспортних технологій для аграрного виробництва. Договори про співпрацю (<https://bit.ly/3rpad8B>) з ТОВ «Талалаївське АТП-17450», ТОВ "Сумське автотранспортне підприємство 15954", ТОВ «Завод Кобзаренка», ТОВ «Маяк», ТОВ «Урожайна країна», ТОВ «Нафтапродукт» м. Лебедин, НПЦ та навчально-наукових лабораторій СНАУ одним із пунктів передбачають практичну підготовку студентів в процесі виробничої діяльності підприємства. У результаті співбесід з НПП, роботодавцями та здобувачами встановлено, що практична підготовка здобувачів передбачає використання, як власного матеріально-технічного забезпечення, так і матеріальної бази підприємств-партнерів. Здобувачі та випускники висловили задоволеність компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП. ЄГ були надані копії договорів практик з вказаними підприємствами. Роботодавці під час спілкування теж підтвердили використання здобувачами матеріальної бази підприємств. В цілому ЄГ вважає обов'язкову практичну компоненту ОПП достатньою для формування компетентностей, необхідних для подальшої виробничої діяльності та робить висновок про те, що практична підготовка здобувачів ОПП відбувається на достатньому рівні, а ОПП має повну відповідність у контексті підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОПП, робочих навчальних програм (силабусів), результати зустрічей із здобувачами, роботодавцями та НПП дає можливість ЄГ підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок «soft skills», а саме: навичок комунікації, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння працювати в команді, врегульовувати конфлікти, керувати роботою колективу, здатності системно і логічно мислити, вирішувати нестандартні завдання, спілкуватися з професійною та загальною аудиторіями. Фактично навички «soft skills» в ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» формуються в рамках більшості ОК, хоча головною мірою це стосується обов'язкових ОК ОК1-ОК2 та вибіркового ОК ОК1-ОК2. Під час зустрічі здобувачі вищої освіти продемонстрували, що вони обізнані з поняттям соціальних навичок та їх роллю у професійній діяльності. Викладачі надали практичні приклади застосування активних методів навчання, які опосередковано розвивають різні соціальні навички, формують націленість на результат, проведення презентацій, управління емоціями і стресом та вміння слухати. Під час проведення аудиторних занять та використання різних форм і методів навчання формуються наступні навички: системне і креативне мислення, командна робота, вироблення і прийняття рішень, переконання і аргументація, використання зворотного зв'язку. Позитивною практикою СНАУ загалом <https://bit.ly/2RB1c1k>, та ОПП зокрема, є створення сприятливого освітнього й соціально-психологічного середовища формування всебічно розвинутої та суспільно активної людини. Також в процесі спілкування із НПП та здобувачами було з'ясовано, що процес підготовки магістрів також включає додаткові інструменти, які дозволяють набуття «soft skills». Наприклад, участь магістрів у студентських наукових конференціях також сприяє набуттю соціальних та комунікаційних навичок «soft skills». Позитивно оцінюючи в цілому відповідність ОПП підкритерію 2.6.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт в даний час відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація самостійної роботи здобувачів регламентується у СНАУ п. 16 Положення про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3ukr2xM> Раціональність обсягів та співвідношення обов'язкової то вибіркової освітньої складової ОПП та фактичне навантаження здобувачів, як відображене у НП є досить переконаливою так як застосовано модуляризацію ОП - усі ОК є кратними 5 кредитам. Завдяки чому ЄГ відзначає, що в кожному із трьох семестрів НП, беззаперечно, встановлена правильна кількість навантаження по 30 кредитів. Відповідно до нормативної бази, аудиторні заняття для ОК повинні становити від 50- 33%, а самостійна робота - від 50-67%.

Аналізуючи навчальний план щодо співвідношення аудиторних та самостійних годин ЕГ відмічає, що проектна група дотримується зазначених норм. Спілкування зі здобувачами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг магістрів щодо фактичного навантаження та співвідношень аудиторного навантаження та самостійної роботи. ЕГ робить висновок про відповідність ОПП підкритерію 2.8.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти ОПП другого рівня «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за дуальною формою не здійснюється. Проте у ЗВО процедура дуальної освіти передбачена (<https://bit.ly/2T7Hj2w>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» є структурованою у контексті загального часу навчання, освітні компоненти, які включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, для чого створено нормативно-правові та організаційні умови. Побажання здобувачів при формуванні змісту ОПП та ОК враховуються. Практична діяльність здобувачів дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ЕГ, роботодавці та здобувачі позитивно оцінюють рівень практичної підготовки. Обсяги ОК ОПП, реалістично відображають фактичне навантаження здобувачів та є відповідними для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Освітній процес створює умови для формування здобувачами соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОПП у контексті Критерію 2 є наступні: 1. Зазначений в ОПП перелік вибіркових дисциплін не передбачає вибір ОК з іншого рівня підготовки здобувачів вищої освіти та інших спеціальностей. 2. В структурно-логічній схемі ОПП присутні траєкторії, які дозволяють перехід від ОК I семестру до ОК III семестру оминувши ОК II семестру частково, або повністю. Рекомендовано розглянути можливість залучення до переліку вибіркових дисциплін дисципліни іншого рівня підготовки здобувачів вищої освіти та інших спеціальностей, а також привести пояснення умовних позначень стрілок, що використовуються при складанні структурно-логічної схеми ОПП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП відповідає критерію 2 з несуттєвими недоліками (підкритерій 2.2). ЕГ робить висновок, що ОПП та освітня діяльність за цією ОПП може відповідати рівню В за критерієм 2

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому для здобуття вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті (СНАУ) в 2021 році (зі змінами та доповненнями) затверджені Вченою радою Сумського НАУ від 21.12.2020 р. протокол № 6. Вони оприлюднені на сайті ЗВО (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%B7%D1%96-%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%D0%B9>)

%Do%B2%Do%Bo%D1%80%D1%96%Do%Bo%Do%BD%D1%82.pdf), де в 10. оголошено строки прийому заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування на навчання вступників на основі здобутого ступеня вищої освіти бакалавр для здобуття освітнього ступеня магістра за всіма спеціальностями (крім спеціальності 081 «Право»). У Додатку 2 до Правил прийому у 2021р. (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/%Do%94%Do%BE%Do%B4%Do%Bo%D1%82%Do%BE%Do%BA-2-%Do%BD%Do%BE%Do%B2%Do%Bo-%D1%84%Do%BE%D1%80%Do%BC%Do%Bo-%D1%96-%Do%BF%D1%80%Do%Bo%Do%B2%Do%BA%Do%Bo-1-1.pdf>) наведено Перелік спеціальностей та вступних випробувань для прийому на навчання осіб, які здобули освітній ступінь бакалавра, для здобуття освітнього ступеню магістра, де для спеціальності 275 Транспортні технології ОП Транспортні технології (на автомобільному транспорті) в 2021 р. передбачено 7 місць за кошти державного бюджету та 23 місця за кошти фізичних, юридичних осіб денної форми навчання. Правила прийому на навчання ОПП за спеціальністю 275 Транспортні технології за другим рівнем вищої освіти магістр є достатньо чіткими і зрозумілими, вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому для здобуття ступеня магістра зо ОПП Транспортні технології (на автомобільному транспорті) приймаються особи, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за умови складання наступних вступних іспитів з іноземної мови (у формі ЄВІ) та письмового фахового вступного випробування (ПФВВ) зі спеціальності. Конкурсний бал вступника формується з врахуванням середнього балу документа про освіту (додатка до диплому бакалавра) та результатів здачі екзамену з ЄВІ та ПФВВ. Під час зустрічей з представниками приймальної комісії ЄГ з'ясувала, що при вступі на ОПП враховується середній бал додатку до диплому бакалавра. Також передбачено вступ на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю, при цьому абітурієнти згідно Правил прийому здають відповідні два іспити в середині ЗВО. В СО зазначено, що Програма ПФВВ на ОП Транспортні технології (на автомобільному транспорті) розробляється і переглядається щорічно НПП та гарантом і розміщуються на інтернет-сайті університету в розділі «Вступнику», вона враховує особливості предметної області спеціальності, а саме розділи науки та техніки, які вивчають і поєднують зв'язки та закономірності в теорії функціонування транспортних систем та технологій та унікальність ОП. На зустрічі 1 з керівництвом ЗВО було зазначено, що унікальність даної ОПП полягає в спеціалізації транспортного обслуговування підприємств агровиробництва, хоча ЄГ вказаної унікальності в Програмі ПФВВ не виявлено. Крім цього в розділі «Вимоги до підготовки вступників» програми ПФВВ вказано, що вступники за спеціальністю 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» повинні мати здібності до оволодіння знаннями та навичками в галузі фундаментальних та професійно орієнтованих електротехнічних та енергетичних дисциплін.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регламентують Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (<https://bit.ly/2TeKwNW>), Правилами прийому до Сумського НАУ (<https://bit.ly/3gjVcQI>) та Положення про реалізацію права студентів Сумського НАУ на академічну мобільність (<https://bit.ly/3itxhDN>, <https://bit.ly/2Y6UKCI>). Згідно п.3. 19 розділу Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ визнання результатів навчання здобутих в інших ЗВО реалізується у випадках: участі студентів у програмах академічної мобільності; переведення чи поновлення студента на навчання з іншого закладу вищої освіти; при зарахуванні студентів на ОП, що реалізуються на I рівні вищої освіти на основі здобутого освітнього ступеня на попередніх рівнях освіти; одночасного навчання за двома спеціальностями (освітніми програмами). ЄГ переконалась, що прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на даній ОПП не було. Правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються нормами: Положенням про порядок визнання у Сумському НАУ результатів, отриманих у неформальній освіті (<https://bit.ly/3iox7os>) . Згідно цього Положення право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Згідно п.п. 2.4. ЗВО може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП. Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі. Приклади реалізації визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для даної ОПП наразі відсутні. Правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила та програма вступу за даною освітньою програмою є чіткими і зрозумілими. Програма письмового фахового вступного випробування щорічно переглядається і розміщуються на сайті ЗВО. Визначені правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ в Програмі письмового фахового вступного випробування унікальність ОПП щодо транспортного обслуговування підприємств агровиробництва, про що було зазначено раніше, не виявлено. Рекомендовано передбачити вказану унікальність ОПП при перегляді Програми письмового фахового вступного випробування. В розділі «Вимоги до підготовки вступників» програми письмового фахового вступного випробування вказано, що вступники повинні мати здібності до оволодіння знаннями та навичками в галузі фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що не відповідають фаху ОПП. Рекомендовано доопрацювати Програму письмового фахового вступного випробування відповідно зауваженню.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма має достатній рівень відповідності за підкритеріями 3.1, 3.3 і 3.4. Зауваження стосуються підкритерію 3.2 щодо Програми письмового фахового вступного випробування, за якою здійснюється набір. ЕГ вважає, що освітня програма в цілому відповідає вимогам критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Основним документом, в якому визначаються основні форми та методи навчання і викладання, є ОПП (п.5 - Викладання та оцінювання) із подальшою деталізацією у робочій програмі (силабусі) окремої ОК (п. 4 - Методи викладання та навчання). Вибір тих чи інших форм та методів навчання для ОПП регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ" (<https://bit.ly/2TeKwNW>), "Положенням про робочу програму (силабус) освітнього компонента" (<https://bit.ly/3w46TDG>) і обґрунтовується їх узгодженістю із РН. Експертиза показала, що загалом форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. В основному викладачі використовують лекцію-розповідь з поясненням, лекцію-презентацію з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій, практичну роботу з використанням програмного забезпечення, опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з літературою, вивчення матеріалу для самостійного опанування, показ прикладів розв'язання проблем виробництва інтерактивним методом на лекції і практичних заняттях. Для ОК циклу професійної підготовки заплановано 30 годин лекцій, 30 годин практичних робіт і 90 годин самостійної роботи за семестр. Наприклад, в рамках ОК3 проводять практичні роботи для опрацювання індивідуального завдання з використанням програмного забезпечення, що дозволяє досягати ПРН14 "Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу, розробки та удосконалення транспортних систем та технологій". Для досягнення ПРН09 "Досліджувати вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій" проводять практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. В рамках ОК1 заплановані лекції-презентації з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій, що надає можливість розвивати визначену в робочій програмі ПРН-13 "Організувати роботу персоналу, забезпечувати його професійний розвиток та об'єктивне оцінювання", а також м'які навички. Зі слів здобувачів під активним навчанням вони мають на увазі виконання і захист звітів практичних робіт. Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи - здобувачі можуть обрати завдання для самостійної роботи, теми магістерської кваліфікаційної роботи, місце проходження практики, освітні компоненти за вільним вибором; НПП мають право вільно обирати методи навчання, викладання та оцінювання, вирішення питання стосовно змісту робочої програми (силабусу) та навчальних матеріалів. Зі слів здобувачів, академічного персоналу та адміністрації під час обмежувальних заходів

через пандемію Covid-19 ЗВО застосовує дистанційну форму навчання в середовищі MOODLE (<https://bit.ly/3zi1u14a>), за допомогою відеоконференцій, електронної пошти. За словами членів ради студентського самоврядування та здобувачів, вони виступають активними учасниками освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На зустрічах встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів надається: під час спілкування з кураторами груп; на початку кожного семестру на першій лекції за кожною освітньою компонентою лектором; методичних вказівок до практичних робіт; а також в робочих програмах (вони ж силабуси) основних і вибіркових навчальних дисциплін, розміщених на сайті СНАУ (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-silskogo-gospodarstva/opp-magistr/>) та у курсах платформи Moodle. Порядок і критерії оцінювання результатів навчання висвітлені на сайті Сумського НАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/metodychna_robota/kryterii_ocinky_znanj_studentiv.pdf) та деталізовано у робочих програмах (силабусах) навчальних дисциплін (п.5 - "Оцінювання за освітнім компонентом" - діагностичне, сумативне і формативне). Для чіткого розуміння здобувачами шкали оцінювання ЕГ рекомендує привести до єдиної системи визначення кількості балів для встановлення оцінки ECTS: так, у тексті документу "Критерії оцінки знань студентів" (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/metodychna_robota/kryterii_ocinky_znanj_studentiv.pdf) для отримання здобувачам оцінки "С" потрібно заробити від 75 до 81 балів наприкінці семестру, а далі у зведеній таблиці наведені інші цифри - від 71 до 79 балів. Теж саме стосується оцінки "А" та "В". На зустрічі з викладачами було пояснено, що це технічна помилка. Загалом, максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати впродовж семестру - 70, за екзаменаційну роботу - 30. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що способи отримання необхідної інформації щодо ОК, порядку і критеріїв оцінювання є прийнятними. Результати анкетування, оперлюднені на сайті ЗВО (<https://bit.ly/2XRALYv>), це підтверджують. Випускники ОПП, які були присутні на зустрічі, в основному задоволені загальним рівнем наданих освітніх послуг за даною ОПП. Окремі випускники висловлювали побажання збільшити години на практичні роботи для відпрацювання окремих програмних результатів, як з точки зору подальшого практичного застосування, так і з точки зору своєчасності здачі значних обсягів навчального матеріалу. Порядок оскарження результатів оцінювання навчання визначений у "Положенні про апеляцію результатів опитування у Сумському національному аграрному університеті" (<https://inlnk.ru/O1Jw4>). Випадків оскарження результатів оцінювання в ході зустрічей із здобувачами, студентським самоврядуванням та викладачами не наведено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ході зустрічей із здобувачами, викладачами і керівництвом ЗВО було встановлено, що під час навчання студенти залучаються до 1) науково-дослідної роботи кафедри на тему "Розробка методів по удосконаленню транспортних систем та технологій перевезень в агропромисловому комплексі" в рамках обраної наукової тематики для випускових робіт (додано документ на запит ЕГ для здобувачів 2021 року випуску), 2) виступів на конференціях (Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених СНАУ <https://inlnk.ru/meMdY>, <https://inlnk.ru/noMdl>, <https://itf.snau.edu.ua/7850-2/>, <https://science.snau.edu.ua/vnutrishni-konferenci%20d1%97/>), 3) наукових публікацій (наприклад, у Віснику Сумського національного аграрного університету. Серія: Механізація та автоматизація виробничих процесів <https://itf.snau.edu.ua/naukova-robota/naukovi-vidannya-itf/>), 4) конкурсів наукових робіт студентів (Всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт <https://inlnk.ru/loKe6>, <https://inlnk.ru/ELjQj>), 4) участі у науковому гуртку "Інтелектуальна власність" (керівник доц. Тарельник Н.В. (<https://bit.ly/3ukMqLL>)), 5) наукових досліджень в рамках передатестаційної практики (на відповідь на запит ЕГ щодо прикладів звітів, були надані звіти з виробничої практики), 6) виконання індивідуальних завдань в рамках ОК2 "Методологія наукових досліджень та оцінка ефективності рішень". При вивченні "Наскрісної програма виробничої та передатестаційної практики і методичних вказівок до її виконання", наданої гарантом ОП на запит ЕК, встановлено, що виробнича і науково-дослідні практики не розділяються (однакова мета практик, завдання на "переддипломну практику" - аналіз господарської діяльності підприємства). Рекомендовано додати до методичних вказівок структуру та зміст науково-дослідної (передатестаційної) практики окремо, оскільки вона має інші (наукові) задачі досліджень. Рекомендації попередньої експертизи щодо наближення спеціальності 275 для зібраного на практиці матеріалу були ЗВО враховані. В ЕГ вважає, що СНАУ забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно з "Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті" (<https://goo.su/8XWu>, п.17.) ОК "мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та

періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень". Після попередньої акредитаційної експертизи ОП і більшість ОК були оновлені на основі рекомендацій НАЗЯВО, вимог нового Стандарту вищої освіти, результатів комунікацій із стейкхолдерами та наукових розробок/стажування НПП. Ініціаторами оновлення ОК, з точки зору останніх досягнень і сучасних практик у сфері транспортних технологій, стають, в основному, роботодавці та НПП СНАУ. Процедура оновлення ОПП та окремих ОК деталізовано завідувачем відділу якості освіти, ліцензування та акредитації СНАУ Скляр. І.Д. Врахування сучасних інноваційних практик у транспортних системах та технологіях здійснюється через обговорення та узагальнення інформації, отриманої від роботодавців (протокол засідання Експертної ради роботодавців зі спеціальності 275.03 "Транспортні технології на автомобільному транспорті"). Аналіз робочих програм і наукових розробок викладачів ОПП, свідчить, що більшість ОК в значній мірі відповідають сучасним досягненням науки в сфері транспортних технологій на автомобільному транспорті з акцентом на специфіку агропромислового сектору. Наприклад, при оновленні ОК7 «Транспортні технології в аграрному виробництві» додана тема «Інформаційне та програмне забезпечення транспортних технологій аграрного виробництва» за результатами науково-дослідної теми кафедри «Інформаційне забезпечення технологій та обґрунтування технічних засобів для механізованих технологічних процесів в агропромисловому виробництві» (№0115U001338). Досвід, отриманий під час міжнародного стажування доц. Хворост Т.В., посилює зміст та форму викладання ОК1 «Комунікації у міжнародному середовищі». Наукові розробки проф. Шраменко Н.Ю. втілені у робочі програми ОК4 «Управління ланцюгами поставок, запасами і логістичними центрами» (використовуються матеріали власних публікацій «Integrated business-criterion to choose a rational supply chain for perishable agricultural goods at automobile transportations», «Проблеми транспортно-логістичного забезпечення в аграрній галузі»), ОК5 «Технології транспортно-експедиторської діяльності» (наприклад, тема №9 «Операції при організації роботи на транспортно-складських комплексах» корелюється з матеріалами публікації «Методологія оцінювання синергетичного ефекту при термінальній системі доставки вантажів»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Концепція освітньої діяльності СНАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/konceptiya_osvitnyoi_dialnosti.pdf) передбачає інтеграцію ЗВО в міжнародний освітній простір (п.3.5) за рахунок широкого запровадження внутрішньої та міжнародної академічної мобільності; удосконалення університетської інфраструктури міжнародної наукової співпраці; заснування та видання нових англомовних наукових журналів міжнародного рівня тощо. Відповідальність за реалізацію цих задач покладено на Відділ міжнародних зв'язків СНАУ. Під час зустрічей із керівництвом та адміністративним персоналом було продемонстровано прагнення розширити партнерські стосунки з іноземними закладами вищої освіти, вивчати й впроваджувати світовий досвід підготовки здобувачів у навчальний процес, заохочувати учасників освітнього процесу до участі у міжнародних наукових і освітніх проєктах. Згідно з відомостями про СО СНАУ пов'язує свою міжнародну науково-педагогічну діяльність із співпрацею з іноземними закладами вищої освіти, такими як Чеський аграрний університет, Університет прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф (Німеччина) та Університет Афйон Коджатепе (Туреччина), в рамках міжнародних проєктів, організації й проведення міжнародних науково-практичних конференцій, майстер-класів, а також індивідуальних запрошень НПП на стажування. Прикладом участі викладачів даної ОПП в програмах міжнародної академічної мобільності є програма стажування у Польщі «Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience» (Сертифікат № KSE/264/2021 від 5.05.21), програма Internship Program Completion in the National Centre for Distance Education of the public research institution «Centre for Higher Education Studies» (CHES) (22.06-29.06.2017) та поточна програма академічної мобільності Erasmus+KA107 з Чеським аграрним університетом доц. Хворост Т.В. Здобувачі можуть реалізувати програми академічної мобільності згідно з «Положенням про реалізацію права студентів Сумського національного аграрного університету на академічну мобільність» (<https://bit.ly/zitxhDN>). Прикладів академічної мобільності на даній ОПП під час зустрічей із здобувачами не наведено. ЗВО констатує, що під час карантинних заходів реалізація й розвиток міжнародних наукових та освітніх проєктів уповільнився.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання відповідають принципам студентоцентрованості та академічної свободи, сприяють досягненню програмних результатів навчання, є різноманітними та враховують специфіку ОПП. Запропонований новий, обґрунтований специфікою ОПП розподіл годин на лекційні і практичні заняття. Існує можливість викладання окремих ОК англійською мовою. Інформація про освітній процес вчасно надається, є доступною та зрозумілою, може бути легко знайдена на сайті ЗВО та на платформі Moodle. Зміст робочих програм окремих освітніх компонентів відповідає сучасним досягненням науки в сфері транспортних технологій на автомобільному транспорті з акцентом на специфіку агропромислового сектору. Наявні можливості інтернаціоналізації через академічну мобільність викладачів ОПП, участь у міжнародних семінарах і наукових конференціях, організованих ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Позитивним напрямком розвитку ОПП може стати розмежування і деталізація змісту (цілей) виробничої і науково-дослідної практики магістрантів; єдине визначення шкали оцінювання результатів навчання здобувачів в документах; впровадження таких методів навчання як командні завдання і ділові ігри (за можливості, залежно від контексту ОК); продовження популяризації публікацій в міжнародних наукових виданнях та участь у міжнародних конференціях і конкурсах як для здобувачів, так і для НПП; продовження розвитку міжнародних відносин задля реалізації освітніх і наукових проектів, підвищення якості освіти, мотивації НПП та студентів у прагненні навчатись впродовж життя.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, враховують специфіку ОП. Найвчасніше та ефективне інформування студентів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. В освітньому процесі присутня політика розвитку наукового потенціалу магістрантів і НПП. СНАУ забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Зміст окремих ОК значно оновлений не тільки згідно з рекомендаціями попередньої експертизи, а й за ініціативи стейкхолдерів. В цілому ОПП відповідає зазначеному критерію 4 з незначними зауваженнями.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На зустрічі із НПП було деталізовано форми оцінювання очікуваних результатів навчання: 1) сумативне оцінювання - оцінювання знань студентів за 100-бальною шкалою. Складовими форм поточного контролю тут є захист звітів практичних робіт згідно з індивідуальним завданням, письмове опитування щодо рівня й обсягів засвоєння лекційного матеріалу, проміжна комп'ютерна атестація у формі тестів множинного вибору, захист реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Середня поточна оцінка більшості у групі студентів може стати триггером для оновлення змісту освітньої програми чи методів навчання, а індивідуальна оцінка для самоаналізу та планування самостійної роботи студентом. Форма підсумкового контролю - екзамен (письмова відповідь на екзаменаційний білет і співбесіда) та залік (тестування). Курсові роботи/проекти та РГР навчальним планом не передбачені. ЗВО рекомендує екзаменаторам застосовувати переважно письмову форму проведення екзаменів для забезпечення об'єктивності оцінювання (якщо контекст форми підсумкового оцінювання це дозволяє). 2) формативне оцінювання - оцінювання виконання індивідуального завдання під час проведення практичних занять із усним зворотним зв'язком від викладача. Застосування цієї форми оцінювання дозволяє викладачу у достатній мірі перевірити ступінь засвоєння матеріалів ОК, коригувати індивідуальний план роботи здобувача, оновлювати форми викладання, навчання, консультування, розподілу балів. Приклад реалізації формативного оцінювання був наведений проф. Шраменко Н.Ю. в рамках дисципліни "Технології транспортно-експедиторської діяльності". Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються "Положенням про організацію освітнього процесу" (<https://bit.ly/2TeKwNW>), визначаються в робочих програмах (силабусах) ОК, розміщених на офіційних веб-порталах інженерно-технологічного факультету (<https://bit.ly/3g3Wxip>) та кафедри проектування технічних систем (<https://inlnk.ru/G6Ayd>), а також в онлайн курсах платформи Moodle і пояснюються здобувачам викладачами на початку семестру, що підтверджено на відповідних зустрічах. Положенням також передбачений періодичний перегляд та коригування підходів до оцінювання РН на основі результатів опитувань учасників освітнього процесу та інших заходів моніторингу ОП, що проводить відділ забезпечення якості освіти. Із результатами анкетування здобувачів щодо прозорості й чесності оцінювання на ОПП можна ознайомитись на сайті (<https://bit.ly/2XRALYv>). За цим підкритерієм здобувачі, в основному, позитивно оцінюють роботу викладачів. Отримана інформація обговорюється на засіданнях кафедр і враховується для вдосконалення освітнього процесу. На зауваження здобувачів інженерно-технологічного факультету ЗВО почало роботу із удосконалення системи Moodle (як прозорого механізму оцінювання знань).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» для другого (магістерського) рівня передбачає “атестацію випускників освітньої програми у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (за видами транспорту) та публічного захисту кваліфікаційної роботи”. Згідно з відомостями про самооцінювання та усним підтвердженням гаранта дані вимоги стандарту на цей ОПП будуть виконані. Атестація перших випускників СНАУ за ОПП здійснювалась у формі фахового (комплексного державного) екзамену (іспиту) на підставі “Положення про єдиний державний кваліфікаційний іспит випускників освітніх ступенів бакалавр і магістр” (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenty-2/>), оскільки відповідний Стандарт вищої освіти ще не був затверджений. Порядок захисту випускових кваліфікаційних робіт регламентується в СНАУ “Положенням про дипломне проектування” (<https://snau.edu.ua/navchalnij-viddil/zviti-ta-dokumenty/normativni-dokumenty-2/>), методичними вказівками з підготовки кваліфікаційної роботи магістра (https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%9E%D0%9A_9_%D0%9C%D0%92-%D0%9A%D0%A0%D0%9C.pdf), Наказом ректора «Про організацію підготовки та публічному захисту дипломних робіт» (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/06_nakaz_zahyst_dyplomiv.pdf). Теми магістерських робіт здобувачів останнього року навчання затверджені наказом ректора (долучений гарантом ОП до матеріалів акредитаційної експертизи) і мають пряме відношення до спеціальності “Транспортні технології (на автомобільному транспорті)”. Всі теми додатково містять галузевий і регіональний аспект, визначений в ОПП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ”, “Положенням про ректорську контрольну роботу” “Положенням про комплексні контрольні роботи”, “Положенням СНАУ про Державну атестацію”, які знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО у розділі “Нормативні документи” (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenty/>). Для запобігання непорозумінь щодо термінів проведення різних форм контролю здобувачів інформують про Графік контрольних заходів (<https://snau.edu.ua/navchalnij-viddil/zviti-ta-dokumenty/organizaciya-osvitnogo-procesu/>) на заняттях і на сайті університету в розділі “Організація освітнього процесу”. На зустрічі із допоміжними підрозділами практичний психолог відділу з організації виховної роботи зі студентами розповіла про типові приклади конфлікту інтересів, а також заходи із запобігання та врегулювання конфліктів інтересів (процедури наведені схематично без деталізації порядку вчинення дій), які враховують положення Кодексу академічної етики (<https://bit.ly/3x82mRv>). Для забезпечення об’єктивності екзаменаторів державна атестація здобувачів вищої освіти за ОПП відбувається шляхом публічного захисту кваліфікаційної роботи на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини членів комісії при обов’язковій присутності голови комісії. Звіти з практики захищаються публічно у присутності комісії, до складу якої входить не менше трьох НПП кафедри. Також, в СНАУ запроваджено процедуру відеофіксації (по можливості) та контролю процедури проведення іспитів комісією з обов’язковою присутністю представників студ. самоврядування. Залучення студради до іспитів і запровадження відеофіксації проведення підсумкових контрольних заходів підтверджено на зустрічах зі студентами і з представниками студентського самоврядування. Результати анкетування здобувачів свідчать про загальну задоволеність респондентів об’єктивністю та прозорістю оцінювання знань (97,9%) та формами контролю (100%). Телефони гарячої лінії під час проведення контрольних заходів визначені Наказом ректора “Про запобігання та протидію корупційним проявам...” (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenty/>). Крім того, можна звернутись до Психологічної служби особисто чи по телефону, оприлюдненому на відповідні сторінці сайту СНАУ. Конкретні приклади запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на зустрічах не наводились, однак представники студентського самоврядування підтвердили, що такі звернення до них були. “Положення про апеляцію результатів оцінювання у СНАУ”, що регулює процедуру оскарження результатів оцінювання, на поточний момент знаходиться на стадії оновлення (<https://goo.su/8Siv>). На сьогодні здобувачі мають право подавати апеляцію на будь-яку отриману по ОК підсумкову оцінку. Здобувачі засвідчили, що ознайомлені з даним порядком. Повторне оцінювання знань може також бути ініційовано з боку ЗВО через порушення здобувачем академічної доброчесності.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в СНАУ регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу”, “Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти СНАУ”, “Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в СНАУ”, “Положенням про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ”, Кодексом академічної доброчесності СНАУ, Антикорупційною програмою університету, методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. За дотриманням академічної доброчесності в СНАУ безпосередньо відповідає відділ забезпечення якості освіти. ЗВО досягає об’єктивності оцінювання шляхом автоматизації контрольних заходів, використовуючи навчальну платформу Moodle. Для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів та методичних матеріалів викладачів на наявність текстових запозичень використовується інтернет система

«Unicheck» та Strikeplagiarism.com. Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилася, що інформація про політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а також про нульову терпимість ЗВО до будь-яких проявів академічної недоброчесності доводиться як до викладачів, так і до здобувачів через проведення освітніх заходів (<https://bit.ly/3iimNuU>, відкрита лекція д.е.н. Лозинської І.В. на тему: «Політика щодо академічної доброчесності в СНАУ»), залучення здобувачів і НПП до активних дій із популяризації (<https://bit.ly/3oj4KUo>) та до реалізації міжнародного проекту "Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти" (<https://bit.ly/3ueTnh8>), оприлюднення механізмів звернення до керівних органів ЗВО за телефоном гарячої лінії та через «Скриньку довіри», розміщення на сайті результатів контрольних заходів (опитування). За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності через: повторне проходження оцінювання (індивідуальне завдання, іспит, залік тощо); повторне проходження та вивчення відповідного ОК ОПП; відрахування із ЗВО; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання (Кодекс академічної етики Сумського НАУ (<https://bit.ly/3xf92wW>)). Протягом реалізації цієї ОП випадків порушення академічної доброчесності не було виявлено. Досвіду перевірки магістерських робіт на плагіат на данній ОП поки немає, однак, з процедурою перевірки на плагіат здобувачі останнього року навчання ознайомлені і знають, що на випусковій кафедрі є відповідальна за це особа. Зазвичай, звіт про перевірку випускних робіт за іншими ОПП оприлюднюється на сайті університету (<https://goo.su/8SKe>). В СНАУ створений Електронний репозиторій наукових творів (<http://repo.snau.edu.ua/>), у тому числі дипломних робіт ОПП факультету (<http://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/1007>, наявні 5 робіт до 2016 року).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Теми магістерських робіт здобувачів мають пряме відношення до спеціальності “Транспортні технології (на автомобільному транспорті)” і додатково містять галузевий і регіональний аспект, визначений в ОПП. Навчальний процес у дистанційній формі організований у спеціалізованому освітньому середовищі Moodle. В робочих програмах чітко зазначений розподіл балів за кожний вид робіт. Здобувачі на ОПП можуть пояснити складові академічної доброчесності, процедури щодо перевірки робіт на текстові запозичення й позитивно відносяться до політики СНАУ щодо протидії проявам порушень академічної доброчесності та корупції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ може порекомендувати продумати заходи для залучення до анонімних опитувань щодо об'єктивної оцінки результатів навчання більш широкого кола і кількості стейкхолдерів; розмішувати у репозиторії переважну кількість випускових кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими, дають можливість встановити успішність у досягненні здобувачем заявлених результатів навчання. Наявні процедури усунення необ'єктивності оцінювання, впроваджені автоматичний процес проведення контрольних заходів за допомогою системи Moodle та відеофіксацію проведення підсумкового контролю із залученням представників студентського самоврядування. ЗВО має розвинену систему популяризації академічної доброчесності. Встановлена відповідність за даним критерієм з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Беручи до уваги надані відомості щодо академічної та професійної кваліфікації НПП, які викладають зазначені в оновленій ОПП ОК, а також відомості про самооцінювання за 2020 та 2021 роки, ЕГ відмічає посилення відповідності кадрового забезпечення даної ОП: 1) значно (приблизно на 75%) перероблена структура ОП, що вплинуло на кадровий склад ; 2) залучені нові НПП (4 з 5-ти викладачів мають науковий ступінь та звання) до

освітнього процесу - д.т.н., проф. Шраменко Н.Ю., проф. за сумісництвом (наукова спеціальність 05.22.01) та ст. викл. Таценко О.В. НПП, які забезпечували ОК2, ОК3, ОК10, ОК12, ОК6, ОК5 ОПП версії 2020 року і щодо діяльності яких були зроблені рекомендації ЕГ, в оновленій таблиці №2 не зазначені; 3) у 2020 році два викладача даної ОПП (доц. Соларьов О.О., доц. Хворост Т.В.) вступили на навчання до Державного біотехнологічного університету для отримання кваліфікації магістра за спеціальністю 275; 4) за 2020-2021 н.р. НПП опублікували наукові праці за спеціальністю, на 5 років отримали замовлення на виконання науково-дослідної роботи по госпдоговірній тематиці №0121U111512: «Розробка методів удосконалення транспортних систем та технологій перевезень в АПК», підготували студентів-переможців на II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом "Транспортні технології" (наприклад, ст. Курбанов М.С., ст. Богуславська В.С.); 5) всі викладачі ОПП пройшли курси підвищення кваліфікації за різними програмами. Відсутність освіти за спеціальністю 275 на даний момент (крім 1 викладача за сумісництвом) не підтверджує академічну кваліфікацію НПП повноцінно, тому у ході зустрічей для співвіднесення викладачів із ОК було акцентовано на іншій складовій академічної кваліфікації - науковій діяльності в даній сфері. Грунтуючись на індивідуальному підході, ЕГ вважає, що для ОК1, ОК2, ОК4, ОК5 були вмотивовано залучені фахівці. Наприклад, ОК2 викладається кандидатом економічних наук, який має у переліку власних наукових розробок тематику, що корелюється із РН цієї ОК: ДРН4 "Управляти ризиками в транспортних системах" співвідноситься із публікацією "Класифікація ризиків при вантажних перевезеннях". Для ОК6 викладач продемонстрував за минулий період активну наукову діяльність, а задекларовані навички роботи із спеціалізованим програмним забезпеченням компанії PTVGroup (студ.версії) і співпраця з компанією, що працює з навігаційним обладнанням та залучається до проведення аудиторних занять, професійно підтримує ОК3 "Інформаційні технології та навігаційні системи управління транспортом і складом". Надане обґрунтування відповідності для ОК7 "Транспортні технології в аграрному виробництві" в контексті наукової діяльності має відношення до сфери транспортних технологій. Діяльність НПП, задіяних на ОПП, відповідає мінімум 4 пунктам ліцензійних умов. Приклади отримання практичного досвіду за спеціальністю для встановлення професійної кваліфікації на зустрічах із НПП не наведені.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відповідність кваліфікації та рівня підготовки викладачів тим дисциплінам, які вони викладають, регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://bit.ly/3iDbucV>). Під час зустрічі з адміністративним персоналом, начальник відділу кадрів зазначила, що конкурсний добір враховує встановлений Порядком перелік показників науково-педагогічної активності претендента, досвід викладання у ЗВО та особисті якості. Щорічно за підсумками виконаної роботи проводиться рейтингове оцінювання діяльності НПП (<https://bit.ly/3iBVVlx>), яке враховується при прийнятті рішення щодо перепідписання контракту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В результаті проведення зустрічі із роботодавцями було підтверджено активне їх залучення за останній рік до організації освітнього процесу у формі рецензування ОПП із наданням рекомендацій щодо її практичної зорієнтованості (<https://inlnk.ru/Kex86>), обговорення структури окремих ОК у фокус-групах (<https://inlnk.ru/70G5V>), консультацій, організації стажування викладачів і виробничої практики, тематичних зустрічей із здобувачами, анкетування (форми анкет для роботодавців оприлюднені на сайті ЗВО:<https://inlnk.ru/NDxPx> без оголошення результатів: <https://inlnk.ru/XO2pz>), укладання двосторонніх договорів. Гарантом наданий перелік баз практики (<https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/7.pdf>), де студенти можуть отримати перший практичний досвід роботи по спеціальності. Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу регулюється Положенням про Експертні ради роботодавців СНАУ (<https://inlnk.ru/Pmxi1p>). Рекомендовано активізувати участь роботодавців при формуванні ОПП для отримання на зустрічах, у протоколах і рецензіях більшої кількості пропозицій щодо стратегічного розвитку ОПП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічі із здобувачами наведено приклад залучення до аудиторних занять роботодавців та фахівців транспортної галузі в рамках окремих освітніх компонент. Так, було згадано лекцію А.В. Дудки, начальника служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго» на тему «Навігаційні системи та електронні карти» в межах освітнього компонента ОК3 «Інформаційні технології та навігаційні системи управління транспортом і складом» (<https://bit.ly/2Wn1200>). Також було продемонстровано аудиторію на території компанії зі спеціалізованим апаратним і програмним забезпеченням, куди періодично запрошують студентів для отримання практичних навичок з ОК3. Спільно із LOZOVA MACHINERY створено лабораторну базу (<https://itf.snau.edu.ua/innovaci%d1%97-shlyax-do-uspxu/>), де студентів можуть ознайомити з сільськогосподарською технікою. Оскільки інші наведені приклади проведення лекцій більше стосуються тематики землекористування, тваринництва та вищої освіти (<https://bit.ly/3gicqoU>, <https://bit.ly/2TgVwKH>, <https://bit.ly/3iu56>, <https://bit.ly/3veaUVk>), ЕГ рекомендує розширити співпрацю у розрізі даного підкритерію із автотранспортними компаніями, які задовольняють потреби

регіону у доставці різних видів вантажів, зокрема продукції сільського господарства, та у переміщені пасажирів. В плані розвитку ОПП такі заходи передбачені (<https://goo.su/8XZE>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У СНАУ викладачі можуть самостійно обирати форми і місце підвищення кваліфікації, результати якої враховуються під час обрання на певну посаду. Згідно з “Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ” та “Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників” зміст підвищення кваліфікації має відповідати профілю діяльності викладача. За даними відомостей у 2021 році викладачі пройшли підвищення кваліфікації (стажування) на виробничих підприємствах регіону: доц. Соларьов О.О. і доц. Хворост Т.В. - на ТОВ “Сумське АТП 15954”, доц. Тарельник Н.В. - на ТОВ «Нафтапродукт», ст. викл. Таценко О.В. - у службі транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго». ЗВО також має власну інфраструктуру для організації курсів підвищення кваліфікації на базі Центру підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів (<https://center.snau.edu.ua/>). Доц. Хворост Т.В. активно приймає участь у міжнародному стажуванні за профілем ОК1, яку викладає на данній ОПП (наприклад, програма стажування у Польщі «Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience» та програма академічної мобільності Erasmus+KA107 з Чеським аграрним університетом, 2021). Робоча програма ОК1 складена англійською мовою, що також свідчить про достатню кваліфікованість Хворост Т.В. викладати дисципліну англійською мовою. Нереалізованість даних планів на сьогодні в першу чергу пов'язана з тим, що значна кількість здобувачів раніше вивчала німецьку (зі слів здобувачів). Наразі викладачі ЗВО можуть також пройти стажування в Університеті прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф (Німеччина) та Університеті Афйон Коджатепе (Туреччина). У ході зустрічі із адміністративним персоналом та керівництвом СНАУ було зазначено, що НПП також мають можливість професійного розвитку через участь у вебінарах, майстер-класах і конференціях, організованих СНАУ (наприклад, "Використання ПС «FLEXSIM» для моделювання та дослідження ефективності виробничих процесів" <https://bit.ly/3v7tmPr>). Зі слів керівника відділу міжнародного співробітництва СНАУ допомагає науковим групам у пошуку міжнародних та національних партнерів, підготовці проектних заявок за програмами ЄК Horizon та Erasmus+.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

СНАУ стимулює розвиток викладацької майстерності, що закріплено внутрішніми документами університету (“Положення про преміювання працівників Сумського національного аграрного університету за публікацію наукових праць у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах scopus та web of science”, “Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників”, Колективний договір між роботодавцем та профспілковим комітетом...”). На зустрічі із керівництвом було узагальнено систему преміювання НПП як у вигляді матеріальної винагороди, так у вигляді подяки ректора. Крім того, ЗВО реалізує проект “Обличчя СНАУ”, в якому, наприклад, доц. Соларьов О.О. став переможцем у номінації “Молодий вчений” за досягнення у науці та найбільшу кількість публікацій за короткий період. У підтвердження фактів преміювання ЕГ був надісланий наказ ректора на преміювання доц. Соларьова О.О. та доц. Таценка О.В. за активну участь у суспільному житті університету (відповідно до Положення “Про організацію оплати праці в СНАУ”). Підвищення кваліфікації (стажування) НПП відбувається зі збереженням середньої заробітної плати. Здійснюється преміювання авторського колективу за публікацію, проіндексовану в SCOPUS або WEB OF SCIENCE. Рейтингове оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3iBVVlx>), як форма стимулювання розвитку викладацької майстерності, є доволі дискусійним. В зазначеному у відомостях про СО посиланні на Положення (<https://bit.ly/2TeKwNW>) міститься інформація про рейтинг студентів. Порядок призначення та виплати премій деталізований в Дод. 2 до Колективного договору (<https://bit.ly/3csWXXM>). Підставою для виплат може бути у т.ч. за перше місце в рейтингу викладачів факультету за результатами досягнень поточного навчального року (у розмірі посадового окладу). За винахідницьку діяльність із отриманням патенту, сертифікату і авторських свідоцтв, власниками яких є СНАУ, викладачам гарантована виплата у розмірі від 50 до 100% від посадового окладу тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна кваліфікація викладачів (за напрямками наукової діяльності) дозволяє здобувачам досягнути визначених цілей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми. Процедура конкурсного відбору викладачів дозволяє оцінити професіоналізм та спроможність забезпечити викладання освітніх компонентів на достатньому рівні. Позитивною практикою є врахування зауважень, що були зроблені під час минулої акредитаційної експертизи, а саме: проходження викладачами підвищення кваліфікації, підготовка публікацій за дисциплінами, які викладають, залучення до освітнього процесу доктора наук за спеціальністю “транспортні системи”. Крім того, наразі викладачі Соларьов О.О. і Хворост Т.В. здобувають вищу освіту за спеціальністю 275, що

посилює їх співвіднесеність до ОК. Для реалізації ОП СНАУ залучає професіоналів-практиків до аудиторних занять. Існує можливість фахово викладати окремі дисципліни англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує посилити роботу над професійним зростанням НПП, які забезпечують ОК цієї освітньої програми, а також підсилити кадровий склад кафедри шляхом залучення фахівців з відповідною освітою до викладання на ОП. Крім того, залучення до проведення занять більш широкого кола роботодавців, які працюють на ринку автомобільних перевезень, може стати запорукою для подальшого успішного працевлаштування здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Гарант ОП продемонстрував ЕГ, що на протязі останнього року ЗВО і колектив випускової кафедри вживали активні заходи для реалізації рекомендацій за результатами попередньої експертизи, але з точки зору кадрового забезпечення для повноцінної реалізації цих нововведень в заданих умовах одного року недостатньо. ЕГ вважає, що ЗВО покращив ситуацію за критерієм 6 порівняно з минулою акредитаційною експертизою та заслуговує оцінки В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази Сумського національного аграрного університету було проведено у режимі онлайн-конференції: зустріч з директором бібліотеки, гарантом та координатором системи дистанційного навчання, демонстраційних роликів, демонстрація віртуального середовища. До матеріальних ресурсів інженерно-технологічного факультету відносяться 6 комп'ютерних класів та 3 лекційні аудиторії. Функціонують чотири читальні зали, функціонує онлайн бібліотека (https://lib.snau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_13/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EK&P21DBN=EK&LNG=uk), реалізовано можливість безоплатного доступу до ресурсів наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Під час навчального процесу використовується спеціалізоване програмне забезпечення, демонстраційних версій ("Flexsim", "Gps-trace", "PTV Visum", "Кладовий", "AnyLogic", "TransModeler", "Мурашина логістика", "Міні-Автопідприємство", "Автотранспорт"), та авторське програмне забезпечення („Формування раціональних розвізних (збірних) маршрутів при перевезенні вантажів дрібними партіями", "Оптимізація транспортно-технологічної схеми доставки вантажів в міжнародному сполученні"). Зазначене програмне забезпечення, дозволяє більш якісно засвоювати ПРН 7-12, 14-16, при цьому ПРН 9 та 10 забезпечується авторським програмним забезпеченням НПП. В ході проведення онлайн-зустрічей було підтверджено безоплатний та безпечний доступ до вищезазначених матеріально-технічних ресурсів усіма учасниками освітнього процесу. В СНАУ забезпечено вільний доступ до мережі Інтернет, наявний центр дистанційного навчання, на базі платформи moodle, де розміщено НМЗ освітніх компонент (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle>). Матеріальні ресурси, представлені комп'ютерними класами, лекційними аудиторіями, бібліотекою, доступом до мережі Інтернет та науково-метричних баз в цілому єсприяє досягненню цілей, завдань, ПРН Тож ЕГ вважає, що ОП, яка акредитується, в цілому, відповідає підкритерію 7.1, проте рекомендує вдосконалювати матеріально-технічну базу сучасним обладнанням і ліцензійним програмним забезпеченням.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Право безоплатного користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів Університету закріплено Статутом Сумського національного аграрного університету (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%82-%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3-2021_%D0%9C%D0%9E%D0%9D.pdf). Під час проведення онлайн-зустрічей було підтверджено, що викладачі та здобувачі вищої освіти мають вільний та безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах

акредитованої ОПП. Усі необхідні навчальні та нормативні матеріали знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для здобувачів вищої освіти та співробітників університету. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП у цілому відповідає підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час проведення онлайн-зустрічей ЕГ було встановлено, що освітнє середовище у СНАУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів освіти та дозволяє задовольнити їх інтереси та прагнення. Безпека життєдіяльності у навчальних корпусах та гуртожитках забезпечується виховним відділом (<https://snau.edu.ua/vixovnij-viddil/>); викладачами, під час проходження занять; студентським самоврядуванням (<https://snau.edu.ua/studentskij-aktiv/>), зокрема, студентською радою гуртожитків. Здобувачам освіти забезпечено безпечні умови перебування в аудиторіях, попередження травматизму, оптимальний режим роботи і навчання. За інформацією представників фокус-групи сервісних підрозділів університету та здобувачів вищої освіти та випускників, в навчальних корпусах та гуртожитках дотримано вимоги пожежної та санітарно-гігієнічної безпеки. При проведенні онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти та випускниками за даною ОПП було підтверджено їх задоволеність освітнім процесом, освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримкою, що задовольняє їхні потреби та інтереси. За результатами онлайн-зустрічей, здобувачами вищої освіти було підтверджено, надання освітньої підтримки, викладачами, шляхом проведення консультацій, гуртків та надання додаткової інформації; організаційної підтримки, з боку адміністрації університетів, зокрема деканатів; консультативної, за допомогою викладачів, адміністрації, студентської ради та психологічної служби, юридичної клініки «Довіра». Опитування щодо задоволення освітніх потреб та інтересів здобувачів проводяться 2 рази на рік, шляхом анонімного добровільного анкетування. Також в цій анкеті наявна можливість подачі будь-яких пропозицій та зауважень у вільному форматі в кінці анкети. За результатами анкетування проводяться засідання кафедри (протокол було надано за запитом ЕГ №10). Відповідно до цього переважна більшість здобувачів повністю задоволена якістю освітнього процесу та їх інформаційною та консультативною підтримкою. Також на сторінці ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-silskogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>) здобувачі вищої освіти можуть пройти анкетування щодо задоволеності механізмами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. За результатами наданими у звіті самооцінювання 90% здобувачів цілком задоволені рівнем підтримки з боку університету. Під час карантину в СНАУ діють чіткі правила щодо уникнення захворювання, навчання відбувається дистанційно, за допомогою центру дистанційного навчання, на базі платформи moodle та відеоконференцій Zoom, Viber та через електронну пошту. Таким чином, ЕГ вважає, що умови, в яких навчаються здобувачі вищої освіти, є безпечним та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси в повній мірі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами проведення інтерв'ювання, було з'ясовано, що Сумський національний аграрний університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Усю необхідну інформацію здобувачі освіти можуть отримати на офіційному веб-сайті університету (<https://snau.edu.ua/>), на сторінці центру дистанційного навчання (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle>) або під час проведення навчальних занять та консультацій. Питаннями підтримки здобувачів опікуються переважно куратори, студентське самоврядування та гарант освітньої програми. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти останні повідомили про задоволеність рівнем навчання, викладання та підтримки з боку університету за ОПП. Для висловлення своєї думки, двічі на рік проводяться опитування, щодо задоволеності освітнім процесом, механізмами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. З будь-яких питань здобувачі можуть звернутися до органів студентського самоврядування (<https://snau.edu.ua/studentskij-aktiv/>). Також в університеті діє психологічна служба (<https://snau.edu.ua/psixologichna-sluzhba/>). Питаннями освітньої та інформаційної підтримки здобувачів займаються НПП, що викладають дисципліни, керівники наукових гуртків та бібліотека. Відповідно до результатів інтерв'ювання, аналізу наповнення середовища Moodle, наявності літератури у бібліотеці за спеціальністю, ЕГ робить висновок про достатній рівень освітньої та інформаційної підтримки. Консультативна складова підтримки здобувачів вищої освіти у СНАУ покладено на: НПП, кураторів, студентське самоврядування, та психологічну службу, юридичну клініку «Довіра». Під час інтерв'ювання здобувачами було підтверджено дієвість та задоволеність таким рівнем консультативної підтримки. З питань консультативної підтримки здобувачами вищої відбувається багато неформальних звернень, переважна більшість з особистісних питань, що не має прямого відношення до навчального процесу. Питаннями соціальними підтримки здобувачів опікується в основному профспілка студентів та аспірантів (<https://snau.edu.ua/profspilka-studentiv-ta-aspirantiv/>). Також соціальна підтримка здобувачам реалізується через надання соціальних стипендій, матеріальної допомоги, місць для проживання в гуртожитку. Зауважень з боку здобувачів вищої освіти з приводу незадоволеності рівнем освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримки під час онлайн-зустрічей не було висловлено. Таким чином ЕГ вважає, що ОПП у повній мірі відповідає підкритерію 7.4.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На час проведення дистанційної акредитаційної експертизи здобувачі освіти з особливими освітніми потребами на ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті не навчалися. У разі виникнення такої необхідності в університеті прийнято «Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у Сумському національному аграрному університеті» (https://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/Polojennya_OOOP4758.pdf). Також під час огляду матеріально-технічної бази у вигляді відеороликів ЕГ відзначено наявність пандусів, для пересування осіб з обмеженими можливостями. Окрему увагу слід звернути на можливість віддаленого (дистанційного) навчання в університеті завдяки наявності центр дистанційного навчання, на базі платформи moodle (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle>) та доступності ресурсів онлайн бібліотека (https://lib.snau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_13/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EK&P21DBN=EK&LNG=uk).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У Сумському національному аграрному університеті, для вирішення конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією тощо) розроблено «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у Сумському національному аграрному університеті», що розміщено у вільному доступі на сайті університету <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%Bo-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%8E-%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%83%D0%Bo%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BC-%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%Bo%D0%B3%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC-%D1%82%D0%Bo-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%Bo%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B2-%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf>. Процедури врегулювання конфліктних ситуацій регулюються Правилами внутрішнього розпорядку Цей документ чітко і прозоро регламентує процедури подання скарг та вирішення конфліктних ситуацій в університеті. Крім того, в університеті функціонує «Скринька довіри», до якої студенти можуть подати свою скаргу анонімно, та психологічна служба (<https://snau.edu.ua/psichologichna-sluzhba/>), що також має можливість анонімного звернення. Результати проведеної зі здобувачами онлайн-зустрічі дає підстави стверджувати, що вони знають про існування в університеті механізмів врегулювання конфліктних ситуацій, але таких випадків (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією) за час реалізації ОПП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних сторін та позитивних практик ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у СНАУ у контексті критерію 7 слід віднести таке: 1. Наявність у ЗВО безоплатного доступу здобувачів матеріально-технічної бази університету. 3. Реалізація, використання та вдосконалення центр дистанційного навчання, яке забезпечує віддалений доступ здобувачів освіти до навчально-методичних ресурсів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

До слабких сторін та недоліків ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у СНАУ у контексті критерію 7 слід віднести наявність лише демонстраційної версії спеціалізованого програмного забезпечення (що має значні функціональні обмеження). Рекомендується проводити більш активну зовнішню політику з приводу співпраці із зовнішніми стейкхолдерами, щодо вдосконалення матеріально-технічної бази сучасним обладнанням та ліцензійним програмним забезпеченням.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у СНАУ повністю відповідає вимогам підкритеріїв 7.2-7.6 критерію 7. Наявні рекомендації щодо вдосконалення виконанні вимог підкритерію 7.1 у частині необхідності розширення матеріально-технічної бази сучасним обладнанням та ліцензійним програмним забезпеченням, проте це безпосередньо не впливають на якість засвоєння здобувачами навчального матеріалу та здобуття необхідних компетентностей. Тому загалом ОПП відповідає вимогам критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітніх програм у Сумському національному аграрному університеті регламентуються «Положенням про освітні програми у Сумському національному аграрному університеті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%B8.pdf>). Перегляд ОПП здійснюється не рідше, ніж раз на рік, із залученням до обговорення здобувачів освіти, представників студентського самоврядування, науково-педагогічних працівників, представників роботодавців. За необхідності на сторінці ОПП на офіційному веб-сайті університету (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-silskogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>) є посилання на анкетування для усіх груп стейкхолдерів та контактна інформація гаранта ОПП, для можливості подати свої пропозиції, щодо покращення ОПП. Проте ЕГ відмічено, що результати опрацювання поданих зауважень через електронну пошту відсутні у вільному доступі. В той же час, гарантом ОПП було зазначена низька активність стейкхолдерів у питанні користування сайтом університету, основна більшість пропозицій щодо ОПП подається під час неформальних зустрічей. Останній перегляд ОПП відбувся 06.04.2021 р., про що є відповідні новини на сайті університету (<https://itf.snau.edu.ua/obgovorennya-osvitnix-program-os-magistr-ta-bakalavr-transportni-tehnologi%1%97-na-avtomobilnomu-transporti/>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти, що навчаються за ОПП, що акредитується, було підтверджено безпосереднє залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду змісту ОПП та інших процедур забезпечення її якості, в якості партнерів. Залучення аспірантів до перегляду змісту ОПП підтверджується наданими гарантом ОПП за запитом ЕГ протоколом спільного засідання робочої групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Так на цьому засіданні, Богуславською В.С. було висловлено побажання, щодо збільшення спектру формування універсальних навичок (Soft skills). Відповідні зміни, як підтвердили здобувачі освіти, були внесені в навчальний процес. Також члени студентського самоврядування входять до складу Вченої ради факультету, яка розглядає пропозиції та зауваження щодо освітніх програм та її складових. Опитування щодо якості викладання навчальних дисциплін, проводяться 2 рази на рік, шляхом анонімного добровільного анкетування, в кінці анкети є можливість залишити своє побажання у вільному форматі. За результатами анкетування проводяться засідання кафедри (протокол було надано за запитом ЕГ №10). Відповідно до цього переважна більшість здобувачів повністю задоволена якістю освітнього процесу та їх інформаційною та консультативною підтримкою. Також на сторінці ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-silskogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>) здобувачі вищої освіти можуть пройти анкетування щодо задоволеності механізмами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. За результатами наданими у звіті самооцінювання 90% здобувачів цілком задоволені рівнем підтримки з боку університету. Тому ЕГ вважає, що ОПП відповідає цьому підкритерію.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За підсумками онлайн-зустрічі з представниками фокус-групи роботодавців (Дудка Андрій Васильович (начальник служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго»), Гордієнко Олександр Васильович (директор з маркетингу ТОВ «НАФТАПРОДУКТ»), останніми було підтверджено їх залучення до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості в якості партнерів. Ними було відмічено, що пропозиції щодо модернізації ОПП,

подаються ними під час суміщених нарад, щодо модернізації ОПП та під час особистих зустрічей із гарантом. Серед пропозицій, щодо модернізації ОПП, було збільшення практичної підготовки було збільшення обсягу практичної підготовки здобувачів, що було враховано в ОПП 2021 року, шляхом збільшення практичної підготовки з 6,0 до 10,0 кредитів. Також процес залучення представників роботодавців підтверджується наданими гарантом ОП на запит ЕГ протоколом спільного засідання робочої групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», на якій були присутні керівник ТОВ "СУМСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО 15954" Кіктенко Євген Миколайович, начальника служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго» Дудка Андрій Васильович, головний інженера Регіонального управління підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) Дзюба Олександр Володимирович. Ще одним підтвердженням участі представників роботодавців у розгляді освітньої програми є надані рецензії на ОПП, що акредитується, які розміщено на сайті університету (https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/1bd860d65e3a49968ee1406dc93f5f04_compressed.pdf). Серед них відгуки керівника ТОВ "СУМСЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО 15954" Кіктенка Євгена Миколайовича, начальника служби транспорту і логістики АТ «Сумиобленерго» Дудки Андрія Васильовича, головного інженера Регіонального управління підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) Дзюби Олександра Володимировича та директора з маркетингу ТОВ «НАФТАПРОДУКТ» Гордієнка Олександра Васильовича. Таким чином ЕГ робить висновок про те, що представники роботодавців залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери, а ОПП має відповідність за підкритерієм 8.3.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час онлайн зустрічей було встановлено, що практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників здійснюється силами випускаючих кафедр та гаранта ОПП. На сайті університету розміщена анкета для опитування випускників (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdKrVxQCFou1qW2lFBSRgCv8tLI76c5aERHxCSIsVaHf2nNFg/viewform>). Проте відмічена низька зацікавленість випускників, щодо підтримання подальших зв'язків з університетом. Так, під час зустрічі з випускниками, ними було підтверджено подальший зв'язок з кафедрою, з ініціативи самої кафедри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Реалізацію процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП у Сумському національному аграрному університеті регламентуються «Положенням про освітні програми у сумському національному аграрному університеті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>). Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка представлена відділом забезпечення якості освіти, забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки у реалізації ОПП. Так, на запит ЕГ, було надано Протокол №3 «Аналіз змін в освітній програмі факультету Інженерно-технологічний, що виноситься на затвердження Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Сумського НАУ» (https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/%D0%A2%D0%A0%D0%A2_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80_%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%9E%D0%94_20.04.2021.pdf). Основні зміни, що було реалізовано за результатами останнього року: змінено склад проектної групи, організовано підвищення кваліфікації викладачів, переглянуто процедуру обрання дисциплін вільного вибору, оновлено зміст ОК.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті є повторною. У наданому на запит ЕГ, протоколі №3 «Аналіз змін в освітній програмі факультету Інженерно-технологічний, що виноситься на затвердження Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Сумського НАУ» (https://itf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/%D0%A2%D0%A0%D0%A2_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80_%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%9E%D0%94_20.04.2021.pdf) відмічено основні зауваження, та кроки щодо їх усунення. Зокрема, за останній рік, для усунення зауважень ЕГ та ГЕР попередньої акредитаційної експертизи було зроблено наступне: оптимізовано кількість і зміст ОК згідно предметної області

спеціальності; змінено процедуру обрання дисциплін вільного вибору (зауваження за критерієм 2); переглянуто зміст ОК та їх спроможності забезпечувати ПРН (зауваження за критерієм 2); переглянуто процедуру наповнення сайту (зауваження за критерієм 9), проведено підвищення кваліфікації НПП ОПП (зауваження за критерієм 5).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості вищої освіти у СНАУ започаткована, закладена та підтримується профорієнтаційними, соціальними, науковими та організаційними заходами. В університеті затверджено та діє «Кодекс академічної етики» (<http://docs.snau.edu.ua/documents/normatyvni-documenty/e.pdf>), який встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі. Для ефективної реалізації процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у СНАУ розроблено «Положенням про освітні програми у Сумському національному аграрному університеті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%BC%D0%B8.pdf>). Велика увага приділяється питанням академічної доброчесності серед здобувачів освіти та у академічній спільноті, зокрема, проводяться семінари на теми академічної доброчесності, відбуваються перевірки наукових публікацій на плагіат, в університеті встановлено нульовий рівень толерантності до проявів академічної недоброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До сильних сторін та позитивних практик ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті у контексті критерію 8 слід віднести таке: 1. Наявність та дієве функціонування відділу забезпечення освіти, під час роботи з зауваження та пропозиції зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін та недоліків ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті у контексті критерію 8 слід віднести таке: 1. Відсутність чіткої процедури реагування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на зауваження та пропозиції стейкхолдерів щодо змісту ОП під час її періодичного перегляду. 2 Слабка вмотивованість випускників, щодо подальшої участі у житті університету. Рекомендується: 1. Нормативно врегулювати процедуру врахування зауважень та пропозицій, отриманих за результатами проходження анкетування усіма групами стейкхолдерів. 2. Посилити вмотивованість випускників шляхом проведення зустрічей випускників, запрошувати випускників на урочисті події університету тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» у Сумському національному аграрному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 8.1 – 8.3, 8.6 та 8.7 критерію 8. В закладі реалізовано дієву систему оперативного реагування на виявлені недоліки і зауваження, що висловлюються всіма групами стейкхолдерів, що передбачає оновлення змісту ОПП та її компонентів. Наявні несуттєві недоліки у виконанні вимог підкритеріїв 8.4 (щодо слабкої мотивації випускників ОПП), та 8.5 (у частині відсутності нормативного врегулювання процедури врахування зауважень і пропозицій щодо змісту ОПП та їх публічного оприлюднення). У цілому ж такі зауваження не є системними та не впливають на якість освітнього процесу. Тому загалом ОПП відповідає вимогам критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті є чіткими, зрозумілими, доступними для усіх учасників освітнього процесу та оприлюднені на офіційному веб-сайті університету у розділах «Нормативні документи» (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenti/>) та «Забезпечення якості освіти» (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/>). Додатково, уся необхідна інформація щодо прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу доводиться до здобувачів вищої освіти від представників студентського самоврядування та НПП. В ході проведення онлайн-зустрічей встановлено, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з цими правилами та послідовно їх дотримуються. Проте ЕГ звертає увагу, що частина нормативних документів розміщена лише на сторінках розділів окремих підрозділів, зокрема проекти документів до обговорення розміщуються на сторінці відділу забезпечення якості освіти (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/normativni-dokumenti/>), що дещо ускладнює їх пошук. Тому ЕГ рекомендує дублювати усі документи у розділ “Нормативні документи” або створювати посилання на необхідні сторінки сайту у розділі “Нормативні документи” для полегшення пошуку стейкхолдерам, що не знайомі зі структурою сайту університету. Загалом усі необхідні документи доступні на сайті університету у відкритому доступі, тому ЕГ вважає що ОПП загалом відповідає підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОПП своєчасно публікуються на офіційному веб-сайті університету у розділі «ОПП Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за відповідний навчальний рік (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-sil'skogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>). Внутрішні та зовнішні стейкхолдери мають можливість подати свої зауваження та пропозиції через анкети, посилання на які розміщено в цьому ж розділі сайту, або написавши особисто гаранту ОПП, контактні дані якого розміщено на цій же сторінці. А також посилання на робочі програми обов'язкових та вибіркових компонент розміщено на цій же сторінці університету. На сайті ЗВО висвітлюються результати анкетування у розділі “Результати анкетування” (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/monitoring-osvithnix-program/opituvannya/rezultati-anketuvannya/opituvannya-shhodo-yakosti-vikladannya-navchalnix-disciplin-2020-2021-n-r/inzhenerno-texnologichnij-fakultet/>). Проте ЕГ звертає увагу що на сайті висвітлені не всі результати анкетування здобувачів вищої освіти, а також відсутні результати анкетування представників роботодавців та навчально-педагогічного персоналу. Тому ЕГ рекомендує висвітлювати на сайті всі результати анкетування, та опрацювання зауважень поданих через електронну пошту поштою гаранта. Зазначені вище вище недоліки не є суттєвими та не впливають на якість освітнього процесу, тому ЕГ вважає, що загалом ОПП відповідає критерію 9.2.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформацію про ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти опубліковано на офіційному веб-сайті університету в розділах розділі «ОПП Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за відповідний навчальний рік (<https://itf.snau.edu.ua/mexanizaciya-i-elektrifikaciya-sil'skogo-gospodarstva/opp-magistr/2022-navchalnij-rik/>) та «Ліцензування та акредитація» (<https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/licenzuvannya-ta-akreditaciya/>). Усім учасникам освітнього процесу доступні зміст ОПП усіх років перегляду, РПН, інформація щодо відомостей самооцінювання ОПП та передбачено можливість подати зауваження до змісту ОПП та переглянути результати акредитаційних експертиз.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін та позитивних практик ОПП «Транспортні технології (на автомобільному)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті у контексті критерію 9 слід віднести: 1. Наявність чітких та зрозумілих правил і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу за ОПП. 2. Наявність усіх внутрішніх документів ЗВО, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу у відкритому доступі на веб-сайті університету. 3. Прозорість процедури подачі зауважень та пропозицій стейкхолдерів через форми анкетування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін та несуттєвих недоліків ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» другого рівня вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті у контексті критерію 9 віднесено: 1. Відсутність висвітлення у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу пропозицій та зауважень надісланих на електронну пошту або через результати анкетування. 2. Частина нормативних документів, розміщена лише на веб-сторінках окремих підрозділів, що ускладнює пошук необхідних документів. Рекомендується: 1. Розміщувати у відкритому доступі усі результати анкетування усіх груп стейкхолдерів. 2. Розміщувати у відкритому доступі пропозиції, що були подані для вдосконалення ОПП. 3. Розміщувати додаткові посилання на інші розділи сайту, де наявна споріднена інформація.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На офіційному сайті ЗВО своєчасно оприлюднюється вся необхідна інформація, що необхідна для реалізації освітнього процесу, для всіх груп стейкхолдерів. ОПП знаходиться у вільному доступі та може бути опрацьована будь-якими стейкхолдерами, що можуть через анкетування (посилання на які розміщені на цій же сторінці) надавати щодо неї свої зауваження і пропозиції. Тому ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» Сумського національного аграрного університету повністю відповідає вимогам підкритеріїв 9.1 та 9.3 критерію 9. Наявні несуттєві недоліки у виконанні вимог підкритерію 9.2 (щодо висвітлення зауважень та пропозицій у відкритому доступі). У цілому ж такі зауваження не впливають на якість освітнього процесу. Тому загалом ОПП відповідає вимогам критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група проаналізувала ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» та освітню діяльність за цією програмою і відмічає, що керівництво Сумського національного аграрного університету, гарант освітньої програми, науково-педагогічні та адміністративні працівники сприяли та надавали відповідні підтверджуючі документи та іншу інформацію, необхідну для формулювання обґрунтованої оцінки за відповідними критеріями. Слід відмітити, що переважна більшість підтвердження фактів (яких не було в звіті про самоаналіз) для кожного критерію були надані під час експертизи та через електронний кабінет. В більшості ці підтвердження забезпечені посиланнями на відповідні сторінки офіційного сайту ЗВО. У фактах і доказах кожного підкритерію вказана значна кількість таких посилань. Експертною комісією були перевірені всі приведені посилання. Також багато інформації було виявлено під час проведення зустрічей. Недоліки на які експертна група звертала увагу в переважній більшості пояснювались і обговорювались певні заходи щодо їх усунення з реальними термінами їх реалізації. Всі заплановані зустрічі відбулися. Слід відмітити, що всі зустрічі проходили в робочій доброзичливій атмосфері. Питання, що піднімалися на зустрічах більше переходили у формат продуктивного обговорення, а не просто питання-відповідь, що дало кращий ефект з точки зору отримання необхідної інформації та вирішення проблемних питань. Експертна група відмітила сильні сторони та позитивні практики ОПП. Разом з тим експертна група відмітила слабкі сторони за кожним критерієм ОПП і відповідно були надані рекомендації консультативного характеру щодо її удосконалення. За результатами експертизи експертна група може констатувати той факт, що ЗВО має можливість і певний потенціал для розвитку і удосконалення даної ОПП. ЗВО має досить добрі можливості удосконалення реальної співпраці з іншими ЗВО в тому числі і за кордонних, що в майбутньому може бути вагомим підґрунтям для впровадження дуальної освіти, підвищення якості практичного навчання та залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків. Загалом експертна група може дійти висновку, що аналіз ОПП, освітньої діяльності за цією програмою та процедури проведення акредитації дають підстави для прийняття обґрунтованих рішень щодо відповідності критеріям оцінювання якості освітніх програм.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мороз Микола Миколайович

Члени експертної групи

Сілантьєва Юлія Олександрівна

Сагайдачний Владислав Геннадійович